

ΑΡ./ΗΜ.: ΔΝΣ / 20536/11.04.2025

Προς: κ. Σταύρου Παπασταύρου
Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Περίληψη: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 1586/04.04.2025 Αναφορά Βουλευτή για την εγκατάσταση υπόγειων καλωδίων υπερυψηλής τάσης στον οικισμό Μύτικα Ευβοίας

Σχετικά: α) Η υπ' αριθμ. 723/29.11.2023 Αναφορά Βουλευτή ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής.
β) Η υπ' αριθμ. ΔΝΣ 21028/22.12.2023 επιστολή του ΑΔΜΗΕ.
γ) Η υπ' αριθμ. 5503/28.06.2024 Ερώτηση Βουλευτή ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής.
δ) Η υπ' αριθμ. ΔΝΣ 20871/19.07.2024 επιστολή του ΑΔΜΗΕ.
ε) Η υπ' αριθμ. 2913/04.10.2024 Αναφορά Βουλευτή ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής.
στ) Η υπ' αριθμ. ΔΝΣ 21297/11.10.2024 επιστολή του ΑΔΜΗΕ.
ζ) Η υπ' αριθμ. 239/31.10.2024 Αναφορά Βουλευτή ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής.
η) Η υπ' αριθμ. ΔΝΣ 21433/08.11.2024 επιστολή του ΑΔΜΗΕ.
θ) Η υπ' αριθμ. 1586/04.04.2025 Αναφορά Βουλευτή ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Σε απάντηση της ανωτέρω θ' σχετικής Αναφοράς, που αφορά στην εγκατάσταση υπόγειων καλωδίων υπερυψηλής τάσης στον οικισμό Μύτικα Ευβοίας, σας γνωστοποιούμε ότι επί του ζητήματος που τίθεται, η Εταιρεία μας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, έχει απαντήσει με τις ανωτέρω β', δ', στ' και η' σχετικές επιστολές. Με τις προαναφερθείσες επιστολές μας τίθενται, μεταξύ άλλων, αναλυτικά επιστημονικά δεδομένα και διεθνείς πρακτικές που στοιχειοθετούν το απολύτως αβλαβές των υπόγειων καλωδιακών γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας για την ανθρώπινη υγεία, καθώς και το σχετικό θεσμικό πλαίσιο που τις διέπει, το οποίο η εταιρεία μας εφαρμόζει απαρέγκλιτα.

Σε ό,τι αφορά την έκθεση του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένης Ιατρικής Φυσικής της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ θα θέλαμε να σημειώσουμε τα εξής:

Η ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία διακρίνεται ανάλογα με την ενέργεια των φωτονίων της σε ιοντίζουσα και μη ιοντίζουσα. Η ιοντίζουσα ακτινοβολία, όπως οι ακτίνες Χ και οι ακτίνες γ, έχει επαρκή ενέργεια, ώστε να απομακρύνει ηλεκτρόνια από άτομα ή μόρια, προκαλώντας ιονισμό και πιθανές βλάβες στο DNA. Αντίθετα, η μη ιοντίζουσα ακτινοβολία, όπως τα ραδιοκύματα, τα μικροκύματα και το ορατό φως, δεν έχει την απαραίτητη ενέργεια για ιονισμό και κατ' αρχήν δεν μπορεί να προκαλέσει βλάβες στο DNA.

Η αρχή ALARA, την οποία επικαλείται η έκθεση, αποτελεί απαίτηση σε τομείς δραστηριοτήτων που παράγουν ιοντίζουσα ακτινοβολία. Αυτοί οι τομείς δραστηριοτήτων ιοντίζουσας ακτινοβολίας περιλαμβάνουν ιδίως:

- την πυρηνική ενέργεια,
- την ιατρική χρήση ακτινοβολίας,
- τα ραδιολογικά εργαστήρια και έρευνες και
- τις βιομηχανικές εφαρμογές με ραδιενεργά υλικά.

Οι υπόγειες, εναέριες και υποβρύχιες γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας οποιασδήποτε τάσης παράγουν μη ιοντίζουσα ακτινοβολία. Επειδή τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία (EMF) που δημιουργούνται από γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας δεν προκαλούν κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων και του κοινού, κανένας διεθνής κανονισμός και καμία οδηγία της ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection - Διεθνής Επιτροπή για την Προστασία από τη Μη Ιοντίζουσα Ακτινοβολία) ή του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας δεν απαιτεί την εφαρμογή της αρχής ALARA σε τομείς δραστηριοτήτων που παράγουν μη ιοντίζουσα ακτινοβολία και μάλιστα με τον ίδιο τρόπο που απαιτείται για την ιοντίζουσα ακτινοβολία.

Στην περίπτωση του εν λόγω έργου, όπως συνομολογείται στην έκθεση του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ, Αθήνα 2025, παρ. 4, ενότητα 4.1, σελ. 27), ο ΑΔΜΗΕ έχει προχωρήσει σε έρευνα και επί τόπου μετρήσεις έντασης μαγνητικών πεδίων του έργου σε συνεργασία με τη Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, σύμφωνα με τις οποίες δεν υπάρχουν υπερβάσεις των επιπέδων αναφοράς και των βασικών περιορισμών για την ασφαλή έκθεση του κοινού σε χαμηλόσυχνα μαγνητικά πεδία, όπως αυτά έχουν καθοριστεί στην Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. 3060 (ΦΟΡ) 238 (Φ.Ε.Κ. 512 τ. Β'2002). Όπως έχουμε επισημάνει και στις σχετικές προηγούμενες απαντήσεις μας, το εν λόγω νομοθέτημα υιοθετεί πλήρως τα όρια ασφαλείας της Σύστασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 1999/519/ΕΕ «Περί του περιορισμού της έκθεσης του κοινού σε ηλεκτρομαγνητικά πεδία (0 Hz - 300 GHz)» που με τη σειρά της είχε πλήρως υιοθετήσει τα όρια ασφαλείας της οδηγίας του έτους 1998 της ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection - Διεθνής Επιτροπή για την Προστασία από τη Μη Ιονίζουσα Ακτινοβολία), μη κυβερνητικού οργανισμού (NGO) αναγνωρισμένου, μεταξύ άλλων, από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO) του ΟΗΕ, τον Διεθνή Οργανισμό Εργασίας (ILO) και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εν γένει τα έργα του ΑΔΜΗΕ ελέγχονται συνεχώς για την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία που εκλύουν, όλες δε οι μετρήσεις αποδεικνύουν ότι η εν λόγω ακτινοβολία είναι πολύ κάτω των ορίων ασφαλείας, τα οποία, για το μεν ηλεκτρικό πεδίο, ορίζονται σε 5 kV/m για το γενικό κοινό και σε 10 kV/m για τους εργαζόμενους, για δε το μαγνητικό πεδίο, σε 200 μT για το γενικό κοινό και σε 1.000 μT για τους εργαζόμενους.

Όπως έχουμε σημειώσει και στη δ' σχετική επιστολή μας, είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι με τον ενταφιασμό των υπογείων γραμμών σε βάθος 2,1 μέτρων εξασφαλίζεται η τήρηση των ορίων ασφαλούς έκθεσης του ανθρώπου στην ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, όπως αυτά καθορίζονται από την προαναφερόμενη Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. 3060. Επισημαίνεται ότι η ένταση της ακτινοβολίας μειώνεται σημαντικά με την απόσταση από την πηγή, σύμφωνα με τον "νόμο του αντιστρόφου τετραγώνου της απόστασης", δηλ. εάν η ένταση σε απόσταση 1 μέτρου από την πηγή είναι α, τότε σε απόσταση 10 μέτρων η ένταση είναι 100 φορές χαμηλότερη της α.

Ο ισχυρισμός ότι η ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία μπορεί να προκαλέσει επιπτώσεις πέρα από τις θερμικές δεν έχει επιβεβαιωθεί επιστημονικά. Για τον λόγο αυτό, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας θεωρεί ότι η συνεχιζόμενη έρευνα για τις πιθανές επιπτώσεις των γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής και υπερυψηλής τάσης στην ανθρώπινη υγεία δεν αναμένεται να επιφέρει νέα επιστημονικά δεδομένα, τα οποία να υποδηλώνουν κάποιον άγνωστο κίνδυνο.

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει στις σχετικές προηγούμενες επιστολές μας, όλες οι δικαστικές αποφάσεις οι οποίες έχουν εκδοθεί για το εν θέματι έργο έχουν αποφανθεί υπέρ αυτού, πρόσφατα δε απορρίφθηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας αίτηση για την αναστολή της άδειας τομής του.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση ή πληροφορία.

Με τιμή,

Μανούσος Μανουσάκης
Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Κοινοποίηση:

- Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου